

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331,-4332
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα 7-8-2025
Αρ. πρωτ.: 215328

ΠΡΟΣ:

Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ

(Διά της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 7671/21-7-2025 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι **κ.κ. Βουλευτές**, όπως αναγράφονται στον πίνακα αποδεκτών, για τα θέματα της αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σας πληροφορούμε τα εξής:

Ο έλεγχος των αλιευτικών δραστηριοτήτων στα εθνικά ύδατα συνιστά εθνική υποχρέωση, στα πλαίσια τήρησης της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (ΚΑΛΠ) της ΕΕ (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1380/2013) και τελεί υπό το συντονισμό της Γενικής Δ/σης Αλιείας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ). **Η διενέργεια των εν λόγω ελέγχων αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα του συνενωτώμενου Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΥΝΑΝΠ) και συγκεκριμένα του Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ.**

Ωστόσο, ειδικότερα ως προς τα καταγγελλόμενα από το Ινστιτούτο «Αρχιπέλαγος» αλλά και τα σχετικά δημοσιεύματα, θέτουμε υπόψη σας τις παρακάτω πληροφορίες, κατά λόγον αρμοδιότητας:

Η Διεθνής Επιτροπή για τη διατήρηση των θυννοειδών του Ατλαντικού (International Commission for the Conservation of Atlantic Tunas, εφεξής ICCAT) είναι διεθνής οργανισμός που έχει ως αντικείμενο την προστασία και αειφόρο διαχείριση της αλιείας των τοννοειδών στον Ατλαντικό Ωκεανό και στις προσκείμενες θάλασσες, μεταξύ των οποίων και η Μεσόγειος Θάλασσα. Το βασικότερο είδος που διαχειρίζεται η ICCAT είναι ο ερυθρός ή κυανόπτερος τόνος (*Thunnus thynnus*), ο οποίος είναι ένα άκρως μεταναστευτικό είδος, που ενδημεί και αλιεύεται και στη Μεσόγειο Θάλασσα. Με την ICCAT είναι συμβεβλημένες συνολικά 54 χώρες, οι οποίες ασκούν αλιεία στην Μεσόγειο και στον Ατλαντικό ωκεανό, μεταξύ των οποίων, εν προκειμένω, και η Τουρκία αλλά και η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η Ελλάδα, όπως και κανένα από τα υπόλοιπα Κ-Μ της Ε.Ε., δεν είναι απευθείας συμβεβλημένη με την ICCAT, καθώς, το συμβεβλημένο με την ICCAT μέρος είναι η Ε.Ε. (μέσω της Γενικής Δ/σης Θαλασσίων Υποθέσεων – DG-MARE), για λογαριασμό όλων των κρατών-μελών της.

Η ICCAT, μέσω της επιστημονικής της Επιτροπής και σχετικών ερευνών, εκδίδει Συστάσεις (Recommendations) για την προστασία και ορθολογική διαχείριση της αλιείας του τόνου, ετήσιες ποσοτώσεις αλιείας του για κάθε χώρα, καθώς και πολύ αυστηρές διατάξεις ως προς την διαδικασία της αλιείας του τόνου, τις οποίες οι συμβεβλημένες χώρες δεσμεύονται και εφαρμόζουν απαρέγκλιτα, μεταφέροντας τις διατάξεις αυτές στην εθνική τους νομοθεσία.

Ο τόνος, εκτός από αντικείμενο αλιείας, είναι και αντικείμενο βραχείας εκτροφής (κατά το μέγιστο για 6 έως 8 μήνες) σε ειδικούς κλωβούς ιχθυοκαλλιέργειας, ειδικά αδειοδοτημένων για τον σκοπό αυτό μονάδων εκτροφής. Στόχος των μονάδων αυτών δεν είναι η πάχυνση/εκτροφή των ψαριών (όπως οι παραδοσιακές ιχθυοκαλλιέργειες), αλλά η βελτίωση της ποιότητας της σάρκας του ερυθρού τόνου, είδους μεγάλης εμπορικής αξίας, σύμφωνα με τις προτιμήσεις των πολύ απαιτητικών αγορών σούσι και σασίμι της Ιαπωνίας. Τέτοιες μονάδες λειτουργούν σε πολλές χώρες της Μεσογείου, μεταξύ των οποίων και στην Τουρκία. Κατά την διάρκεια της βραχείας εκτροφής τους, τα ψάρια σιτίζονται με κατεψυγμένα -και κατά κύριο λόγο φθηνά- είδη ψαριών, που συνήθως εισάγονται.

Ο τόνος που προορίζεται για βραχεία εκτροφή αλιεύεται από ειδικά αλιευτικά σκάφη (μεγάλα γρι-γρι) και εγκλωβίζεται ζωντανός σε μεταφερόμενους κλωβούς ιχθυοκαλλιέργειας, οι οποίοι στην συνέχεια μεταφέρονται (με ρυμουλκά σκάφη) από τα διάφορα αλιευτικά πεδία της Μεσογείου όπου αλιεύθηκαν, στις εν λόγω μονάδες εκτροφής της κάθε χώρας. Τα ρυμουλκά αυτά σκάφη, αφενός λόγω της τεράστιας βιομάζας ζωντανών ψαριών που ρυμουλκούν (το καθένα μπορεί να ρυμουλκεί από 1 έως και 2-3 κλωβούς γεμάτους με τόνους) και αφετέρου, λόγω του κινδύνου θανάτωσης των ψαριών κατά τη ρυμούλκηση, ταξιδεύουν με εξαιρετικά μικρή ταχύτητα (1 έως 1,5 κόμβους την ώρα), με αποτέλεσμα, η ρυμούλκηση των κλωβών από τα αλιευτικά πεδία της κεντρικής Μεσογείου μέχρι π.χ. τις ακτές της Τουρκίας, όπου βρίσκονται οι Τουρκικές μονάδες βραχείας εκτροφής, να διαρκεί έως και 20-25 ημέρες ή και ακόμα περισσότερο. Διευκρινίζεται, δε, ότι καθ' όλη την διάρκεια της ρυμούλκησης, από το αλιευτικό πεδίο στην μονάδα βραχείας εκτροφής, τα ψάρια κατά κανόνα δεν σιτίζονται.

Η αλιεία ερυθρού τόνου από αλιευτικά γρι-γρι στον Ανατολικό Ατλαντικό και τη Μεσόγειο επιτρέπεται από την 26^η Μαΐου έως την 1^η Ιουλίου κάθε έτους. Έτσι, στο πλαίσιο των παραπάνω, κάθε χρόνο, κατά την περίοδο αυτή, είναι σύνηθες να διέρχονται από την περιοχή μας Τουρκικά σκάφη (αλιευτικά τόνου ή βοηθητικά/ρυμουλκά), αρχικώς με προορισμό την Κεντρική Μεσόγειο, για να συμμετάσχουν σε δραστηριότητες αλιείας ζώντος τόνου και στη συνέχεια, επιστρέφοντας, για να μεταφέρουν τους κλωβούς με τον εγκλωβισμένο ζωντανό τόνο στις Τουρκικές μονάδες εκτροφής, ενώ, η φαινομενικά παρατεταμένη παραμονή τους στην περιοχή μας οφείλεται στο γεγονός ότι κινούνται εξαιρετικά αργά και δεν έχουν δυνατότητα ελιγμών, κατά τα προεκτεθέντα.

Σύμφωνα, δε, με τις Συστάσεις της ICCAT, ενεργός αλιεία τόνου ασκείται αποκλειστικά από ειδικά αδειοδοτημένα αλιευτικά σκάφη, ενώ, η μετέπειτα ρυμούλκηση κλωβών με ζωντανό τόννο προς εγκλωβισμό στις κατά τόπους μονάδες βραχείας εκτροφής δεν αποτελεί αλιεία.

Επιπροσθέτως, σημειώνεται, ότι, σύμφωνα με τις πολύ αυστηρές διατάξεις που διέπουν την αλιεία του τόνου, πάνω σε κάθε είδους σκάφος που συμμετέχει στην διαδικασία αλιείας και μεταφοράς τόνου (αλιευτικό γρι-γρι, βοηθητικό σκάφος, ρυμουλκό κ.λπ.) επιβαίνουν υποχρεωτικά, 24 ώρες το 24ωρο, εξειδικευμένοι και ειδικά διαπιστευμένοι παρατηρητές αλιείας της ICCAT, μέλη του "ICCAT Regional Observers Consortium", καθώς και Εθνικοί παρατηρητές του κράτους σημαίας των αλιευτικών (για την Ε.Ε. σύμφωνα με το άρθρο 38 «Πρόγραμμα Εθνικών Παρατηρητών» του ΚΑΝ (ΕΕ) 2023/2053). Οι εν λόγω παρατηρητές, επιβαίνοντας υποχρεωτικώς σε όλα τα εμπλεκόμενα σκάφη και συνοδεύοντας διαρκώς τα ψάρια, από τη στιγμή της αλίευσής τους από το γρι-γρι, μέχρι τη στιγμή της παράδοσής τους από το ρυμουλκό στους κλωβούς της μονάδας βραχείας εκτροφής, παρακολουθούν διαρκώς, καταγράφουν και πιστοποιούν με ηλεκτρονικά μέσα όλες τις δραστηριότητες που σχετίζονται με τον τόνο, ενώ, όλες οι εν λόγω δραστηριότητες (αλιεία, εγκλωβισμός, μεταφορά από κλωβό σε κλωβό κ.λπ.) μαγνητοσκοπούνται, τόσο στην επιφάνεια όσο και υποβρυχίως, από ειδικές ψηφιακές κάμερες, των οποίων το περιεχόμενο είναι διαθέσιμο ανά πάσα στιγμή σε επιθεωρήσεις για ελέγχους και διασταυρώσεις.

Επίσης, σε κάθε βήμα της διαδικασίας, συμπληρώνονται ηλεκτρονικά παραστατικά, τα οποία συνυπογράφονται από τους καπετάνιους των αλιευτικών και των βοηθητικών σκαφών, καθώς και τους παρατηρητές, και κοινοποιούνται άμεσα στις αρμόδιες Υπηρεσίες Αλιείας των κρατών

σημαίας των αλιευτικών/βοηθητικών σκαφών. Αυτά τα παραστατικά περιέχουν αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό των αλιευθέντων και μεταφερόμενων ψαριών, το ατομικό βάρος τους, την συνολική βιομάζα τους, τις ημερομηνίες αλίευσής τους καθώς και τα ακριβή στίγματα των αλιευτικών πεδίων όπου αλιεύτηκαν, τα στοιχεία όλων των αλιευτικών/βοηθητικών σκαφών που συμμετείχαν στην αλιεία κλπ.

Τέλος, όσον αφορά τον έλεγχο και τις επιθεωρήσεις στη θάλασσα όλων των αλιευτικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τον τόνο, για την Ε.Ε. και όλα τα κράτη-μέλη της υπεύθυνη είναι η European Fisheries Control Agency – EFCA, η οποία συμμετέχει στο Σχήμα Διεθνών Επιθεωρήσεων της ICCAT και υλοποιεί κάθε χρόνο το Ειδικό Πρόγραμμα Επιθεωρήσεων & Ελέγχου σε συνεργασία με τις Εθνικές Υπηρεσίες Επιθεωρήσεων & Ελέγχου Αλιείας κάθε κράτους-μέλους. Σύμφωνα με το Ετήσιο Σχέδιο Αλιείας & Επιθεωρήσεων της Ε.Ε. για τον τόνο, για το έτος 2025, η EFCA πρόκειται να υλοποιήσει στην Μεσόγειο και τον ανατολικό Ατλαντικό συνολικά τουλάχιστον 542 ημέρες επιθεωρήσεων και ελέγχων εν πλώ, καθώς και τουλάχιστον 30 ολόήμερες πτήσεις εναέριου ελέγχου.

Συμπερασματικά, γίνεται σαφές ότι η αλιεία τόνου στην Μεσόγειο είναι μια απολύτως και εξαιρετικά αυστηρά ελεγχόμενη διαδικασία, τόσο από την ICCAT όσο και από τα ίδια τα κράτη σημαίας, που συμμετέχουν σε αυτήν, περιλαμβάνοντας πολλές δικλίδες ασφαλείας.

Κατόπιν των ανωτέρω, και επειδή ως προς τα πρώτα τρία υποερωτήματα της υπ' αριθ. 7671/21-7-2025 Ερώτησης, αρμόδιο να απαντήσει είναι το ΥΝΑΝΠ, ως προς το 4^ο υποερώτημα, συνάγεται ότι η Ελλάδα έχει αгаστή και συνεπή συνεργασία τόσο με την ICCAT (μέσω της Ε.Ε.), όσο και με την Υπηρεσία Ελέγχων & Επιθεωρήσεων Αλιείας της Ε.Ε. (EFCA), εφαρμόζοντας απαρέγκλιτα όλες τις διατάξεις περί της αλιείας του τόνου, καθώς και τις συμβατικές της υποχρεώσεις υποβολής σχετικών αναφορών συμμόρφωσης, όπως αυτές απορρέουν από τις Συστάσεις ICCAT, αλλά και τους σχετικούς Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς.

Ως προς το 5^ο υποερώτημα της υπ' αριθ. 7671/21-7-2025 Ερώτησης, από τα προεκτεθέντα συνάγεται ότι σε περίπτωση δυνητικού ελέγχου των διερχόμενων από εθνικά χωρικά μας ύδατα Τουρκικών αλιευτικών/βοηθητικών σκαφών από πλωτά μέσα του Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ, πληθώρα υλικού τεκμηρίωσης σχετικά με την προέλευση των αλιευμάτων που μεταφέρονται καθώς και αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό των αλιευθέντων και μεταφερόμενων ψαριών, το ατομικό βάρος τους, την συνολική βιομάζα τους, τις ημερομηνίες αλίευσής τους κ.λπ., μπορούν να είναι διαθέσιμα στους διενεργώντες τον έλεγχο.

Τέλος, ως προς το 6^ο υποερώτημα της υπ' αριθ. 7671/21-7-2025 Ερώτησης, επί του παρόντος, στην Ελλάδα δεν λειτουργούν μονάδες βραχείας εκτροφής τόνου. Ωστόσο, επειδή όπως αναφέρθηκε παραπάνω, αφενός κατά την διάρκεια της ρυμούλκησης των κλωβών τα ψάρια δεν σιτίζονται και αφετέρου, κατά την βραχεία εκτροφή τους (για 6-8 μήνες) στις μονάδες εκτροφής τα ψάρια σιτίζονται με -κατά κύριο λόγο- κατεψυγμένα και φθηνά είδη ψαριών, που συνήθως εισάγονται, η νομιμότητα του εν λόγω σιτηρεσίου και η προέλευσή του μπορεί να διαπιστωθεί μέσω των σχετικών τιμολογίων αγοράς του.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κα Π. Τσαπανίδου
3. Βουλευτή κ. Α. Μεϊκόπουλο
4. Βουλευτή κ. Δ.-Χ. Καλαματιανό
5. Βουλευτή κα Ε. Ακρίτα
6. Βουλευτή κ. Γ. Γαβρήλο
7. Βουλευτή κ. Χ. Γιαννούλη
8. Βουλευτή κα Ε. Δούρου
9. Βουλευτή κ. Κ. Μπάρκα
10. Βουλευτή κα Α. Νοτοπούλου
11. Βουλευτή κ. Γ. Παπαηλιού
12. Βουλευτή κ. Γ. Ψυχογιό

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφεία Υφυπουργών
- Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
- Υπηρεσία Συντονισμού